

Kaupunginhallitus

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto kolmesta valtuustoaloitteesta koskien toisen asteen maksutonta koulutusta (valtuutettu Otso Kivekkään ja 37 valtuutetun aloite, vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite ja sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän aloite)

Otso Kivekäs ja 37 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että mikäli maan hallitus rajaa lukion ja ammattiopintojen maksuttomuuden vain korkeintaan 18-vuotiaisiin, Helsingissä se pidetään voimassa kuten ennenkin.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki jatkaa maksuttoman toisen asteen koulutusta nuorille koko tutkinnon ajan.

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että maksuttoman toisen asteen koulutus varmistetaan Helsingissä tulevissa kaupungin budjettineuvotteluissa.

Viitaten näihin kolmeen aloitteeseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin on jatkossakin tärkeä jatkaa maksuttomien oppimateriaalien tarjoamista koko toisen asteen ajan.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta toteaa, että hallituksen päätös toisen asteen opintojen maksuttomuuden päättymisestä sinä vuonna, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta, heikentää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja asettaa opiskelijat eriarvoiseen asemaan. Opiskelijoilla on erilaiset taloudelliset tilanteet, eivätkä kaikki perheet kykene tukemaan nuoren opintoja taloudellisesti. Maksuttomuuden päättymisen vaikutukset kohdistuisivat voimakkaimmin niihin nuoriin, jotka ovat valmiiksi heikommassa sosioekonomisessa asemassa. On myös huomioitava, että nuoret voivat aloittaa toisen asteen opinnot eri-ikäisinä eri syiden vuoksi ja osalla opinnot voivat pitkittyä esimerkiksi oppimisvaikeuksien tai muiden perusteltujen syiden vuoksi.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta kiinnittää huomiota siihen, että päätöksen seurauksena osalla opiskelijoista toisen asteen maksuttomuus päättyisi kesken opintojen. Tämä todennäköisesti lisäisi riskiä opintojen keskeyttämisestä, sillä ennen oppivelvollisuuden laajentumista taloudelliset syyt olivat usein yksi opintojen keskeyttämisen taustatekijä. Keskeyttämisen riski on suuri erityisesti niiden nuorten kohdalla, joille opinnoissa pysyminen olisi erityisen tärkeää.

Edellisellä hallituskaudella tehtiin päätös oppivelvollisuuden laajentumisesta, jonka yhtenä tavoitteena on, että jokainen nuori suorittaisi toisen asteen tutkinnon. Toimikunta painottaa, että nykyisen hallituksen päätös rajata toisen asteen maksuttomuutta on ristiriidassa tuon tavoitteen kanssa. Tärkeänä huomiona toimikunta nostaa esiin sen, että vain perusasteen koulutuksen käyneiden henkilöiden työllisyysnäkökulmat ovat heikommalla kuin toisen tai korkeamman koulutusasteen suorittaneilla henkilöillä.

Lopuksi toimikunta tuo esiin huomion, että valtiovarainministeriön budjettiesityksessä on varmistunut tieto, että toisen asteen oppimateriaalit pysyvät maksuttomina. Tämä on alueellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta erinomaista. Mikäli hallituksen alkuperäinen päätös kuitenkin toteutuu tai vastaavia säästöpaineita tulee jatkossa, Helsingissä toisella asteella opiskelevien keskinäisen yhdenvertaisuuden kannalta on keskeistä, että maksuttomuus koko toisen asteen ajan jatkuu Helsingissä joka tapauksessa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta

